

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
NR NK-I.4131.270.2017.TDOM

z dnia 21 grudnia 2017 r.

Rada Gminy Lubiszyn

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2017.1875 j.t. ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XXXI/228/2017 Rady Gminy Lubiszyn z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych na terenie Gminy Lubiszyn, w części dotyczącej §2 uchwały oraz §4 oraz §5 Załącznika do uchwały stanowiącego "Stawki opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych w Gminie Lubiszyn".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 14 listopada 2017 r. Rada Gminy Lubiszyn podjęła uchwałę Nr XXXI/228/2017 w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych na terenie Gminy Lubiszyn. Uchwała została doręczona organowi nadzoru 22 listopada 2017 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 827 z późn. zm.).

Badaną uchwałą Rada Gminy Lubiszyn ustaliła wysokość opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych w Gminie Lubiszyn. Podstawę prawną do podjęcia kwestionowanej uchwały Rada wywiodła między innymi z przepisu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej. Zgodnie z jego brzmieniem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego posiada kompetencję do ustalania wysokości cen i opłat albo sposobu ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Tym samym Rada Gminy może ustalić wysokość opłat jedynie za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej.

W §4 oraz §5 Załącznika do badanej uchwały przewidziano możliwość świadczenia usługi polegającej na umieszczaniu tablic reklamowych na terenie cmentarza, przed i na ogrodzeniu oraz za montaż lub wymianę pomnika. Postanowienia te pozostają w sprzeczności z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, który upoważnia radę gminy do ustanowienia cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej istotą usługi komunalnej jest prowadzenie określonej działalności prowadzącej do bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania zbiorowych potrzeb ludności (potrzeby członków wspólnoty samorządowej). Usługi zaś o "*charakterze użyteczności publicznej*" to nic innego jak pewna służba (pomoc) organizowana oraz dostarczana (świadczona) w sposób bieżący i nieprzerwany, w ramach wykonywanych przez gminę zadań własnych zaspokajających zbiorowe potrzeby wspólnoty samorządowej. W doktrynie prawa administracyjnego wskazuje się, iż potrzeby o charakterze użyteczności publicznej należą do takich potrzeb społecznych, które w danych warunkach cywilizacyjno-kulturowych i społeczno-gospodarczych są potrzebami elementarnymi, co w rezultacie oznacza, że każdemu członkowi danej zbiorowości społecznej (wspólnoty

samorządowej) powinno się stworzyć stosowne warunki umożliwiające zaspokajanie tych potrzeb (A. Wasilewski, *Przedsiębiorstwo użyteczności publicznej w świetle prawa polskiego*, PUG 1982, nr 1-2, s. 12). Mają one charakter podstawowy i występują powszechnie, wymagając niezawodnego i bezwzględnego zaspokajania w skali społecznej. Ich zaspokojenie jest nieodzownym warunkiem normalnego bytowania ludności oraz prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza w większych skupiskach ludzkich.

Powyższe uwagi prowadzą do wniosku, iż usługa polegająca na umieszczaniu reklam czy też na montażu lub wymianie pomnika ma charakter usługi komercyjnej, a nie usługi komunalnej o charakterze użyteczności publicznej. Uregulowanie odpłatności za nie w akcie prawnym podejmowanym na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej jest zatem pozbawione podstaw prawnych. Opłat tych nie sposób także uznać, że dotyczą korzystania z cmentarza, albowiem korzystanie z cmentarza polega na chowaniu zmarłych i stworzeniu godnego miejsca pochówku.

Istotnie narusza prawo także §2 uchwały albowiem w ramach ustalania wysokości opłat za korzystanie z cmentarzy czy też za usługi o charakterze użyteczności publicznej, nie mieści uprawnienie do określania zasad informowania o zamiarze "likwidacji" grobu, czy też ustalania katalogu osób na których spoczywa "troska" o uiszczenie opłat za korzystanie z grobu. Ponadto organ nadzoru instruuje, że przy braku opłaty za korzystanie z grobu, prawodawca przewiduje jedynie utratę prawa do grobu. Utrata prawa do grobu nie oznacza jednak likwidacji nagrobka lecz przejawia się tylko uprawnieniem do ponownego użycia grobu do chowania.

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Lubuski

Władysław Dajczak